

MUNI
LAW

**ROZHODČÍ SMLOUVA
VNITROSTÁTNÍ I MEZINÁRODNÍ
ŘÍZENÍ**

OSNOVA

- VYMEZENÍ
- DRUHY
- PŘÍPUSTNOST – ZÁKLADNÍ PODMÍNKA ŘÍZENÍ
- OSTATNÍ OTÁZKY VČETNĚ REFLEXE MEZINÁRODNÍ
- PATOLOGICKÉ ROZHODČÍ DOLOŽKY

PŘÍKLAD

STRANA A (SR) A STRANA B (ČR) UZAVŘELY SMLOUVU O DÍLO S NÁSLEDUJÍCÍ DOLOŽKOU:

„VEŠKERÉ SPORY Z TÉTO SMLOUVY BUDOU ŘEŠENY U ROZHODČÍHO SOUDU PŘI MOK V PAŘÍŽI, MÍSTO ŘEŠENÍ STOCKHOLM“

„SPORY Z TÉTO SMLOUVY, VČETNĚ SPORŮ O JEJÍ PLATNOST A SPORŮ SE SMLOUVOU SOUVISEJÍCÍ, BUDOU ŘEŠENY U ROZHODČÍHO SOUDU PŘI HK ČR A AK ČR“.

„SPORY Z TÉTO SMLOUVY BUDE ŘEŠIT PAN NOVÁK,....identifikace osoby“

„SPORY Z TÉTO SMLOUVY BUDOU ŘEŠENY V ROZHODČÍM ŘÍZENÍ“

Dva základní požadavky platné rozhodčí smlouvy

- **Přípustnost** daná právním řádem (místa realizace, v mezinárodním styku i místa výkonu, různý význam obou míst).
- **Vůle stran** přesunout řešení sporu od soudů obecných před rozhodce (existence rozhodčí smlouvy jako základní podmínky pro realizaci fakultativní arbitráže)

Možnost vyhnout se: jen přípustnosti v případě zvolení jiného fóra, podmínku existence platné rozhodčí smlouvy nelze nikterak nahradit

Definice mezinárodní rozhodčí smlouvy

Rozhodčí smlouva: ujednání stran přesunující pravomoc k rozhodnutí sporu na rozhodce/rozhodčí soudy

Mezinárodní rozhodčí smlouva:

existence mezinárodního prvku ve smluvním vztahu nebo v řízení

Následkem je možnost zvolit jiný než tuzemský rozhodčí soud,
možnost aplikace i jiného práva pro meritum sporu..... atd.

OBJEKTIVNÍ VS. SUBJEKTIVNÍ MP

- OBJEKTIVNÍ – NAPŘÍKLAD STRANY SMLOUVY (A SPORU) MAJÍ MÍSTO PODNIKÁNÍ V RŮZNÝCH STÁTECH
- SUBJEKTIVNÍ – STRANY MAJÍCÍ MÍSTO PODNIKÁNÍ, SÍDLO ATD. V ČR. ZVOLÍ SI PRO ŘEŠENÍ SPORŮ ROZHODČÍ ŘÍZENÍ PŘED ROZHODCI V CURYCHU.
- MOŽNÉ, ALE RISKANTNÍ.....

A CO SOUDY?

- 23 Cdo 2542/2011
- § 23 Cdo 1034/2012
- *§ Zákon o rozhodčím řízení nevylučuje možnost subjektů s*
- *bydlištěm či sídlem v České republice, aby svůj spor tzv.*
- *internacionalizovaly tím, že vytvoří mezinárodní procesní*
- *prvek a dohodly si, že jejich spor bude řešen zahraničním*
- *rozhodčím soudem, kde bude i místo rozhodčího řízení*
- *§ Na smluvené místo řízení nemá přitom vliv skutečnost, že*
- *se ústní jednání podle dohody stran konalo v Praze.*

RIZIKA?

- ANO, JSOU
- NENASTANOU TAM, KDE SE STRANY NEOBRACÍ NA SOUD
OBEČNÝ A DOBROVOLNĚ PLNÍ JAK DOLOŽKU, TAK
NÁSLEDNÝ ROZHODČÍ NÁLEZ
- POKUD NIKOLI, NASTÁVAJÍ PROBLÉMY VE VAZBĚ
ROZHODČÍ SOUD A SOUD OBEČNÝ

POVAHA ROZHODČÍ SMLOUVY

- **AKCENTOVÁNÍ** VŮLE STRAN, SMLOUVY – INSTITUT SMLUVNÍHO PRÁVA – EXISTENCE KOLIZNÍCH ÚVAH, HLEDÁNÍ ROZHODNÉHO PRÁVA
- **AKCENTOVÁNÍ ÚČELU** DOHODY – PŘESUN PRAVOMOCI – INSTITUT PROCESNÍHO PRÁVA – ZÁSADA LEX FORI
- **ZÁVĚR:** NÁŠ NÁZOR: PROCESNÍ SMLOUVA, TJ. INSTITUT SE SMLUVNÍM ZÁKLADEM, S PROCESNÍMI ÚČINKY

POZOR.....JINÉ INSTITUTY, NUTNO ODLIŠOVAT

- UJEDNÁNÍ O ROZHODČÍM ŘÍZENÍ – UJEDNÁNÍ O PROCESNÍCH PRAVIDLECH A POSTUPU V ŘÍZENÍ. MOŽNÉ.

- ROZHODCOVSKÁ SMLOUVA.....ODLIŠOVAT OD ROZHODČÍ SMLOUVY – JEN VAZBA STRANY A ROZHODCE, UZNÁVÁ JEN DOKTRÍNA SMLUVNÍ

DRUHY ROZHODČÍCH SMLUV

ROZHODČÍ DOLOŽKA

- SOUČÁST SMLOUVY HLAVNÍ (OBVYKLE ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ SPOLU S DOLOŽKOU O VOLBĚ PRÁVA)
- SAMOSTATNÁ SOUČÁST

- TÝKÁ SE SPORU Z KONKRÉTNÍHO VZTAHU, VZNIKLÉHO V BUDOUCNU

- DOKTRÍNA AUTONOMIE NA SMLOUVĚ HLAVNÍ
VZOR: „*VEŠKERÉ SPORY VYPLÝVAJÍCÍ Z TÉTO SMLOUVY BUDOU ŘEŠENY U ROZHODČÍHO SOUDU PŘI HK ČR A AK ČR*“

SMLOUVA O ROZHODCI

- SAMOSTATNÝ DOKUMENT
- NEBO DOPLNĚK JIŽ EXISTUJÍCÍ SMLOUVY
- TÝKÁ SE EXISTUJÍCÍHO SPORU Z KONKRÉTNÍHO VZTAHU
- VIZ: WWW.ARBCOURT.CZ

NEOMEZENÝ KOMPROMIS

- DOLOŽKA NEBO SAMOSTATNÝ DOKUMENT
- TÝKÁ SE VŠECH SPORŮ ZE VŠECH MOŽNÝCH VZTAHŮ EXISTUJÍCÍCH ČI VZNIKLYCH MEZI STRANAMI
- PROBLÉMY S PLATNOSTÍ TAM, KDE PRÁVNÍ ŘÁD AKCENTUJE KONKRÉTNÍ VZTAH A SPORY VÁZANÉ NA NĚJ; NENÍ VÝSLOVNĚ V ČESKÉM PRÁVU UPRAVEN

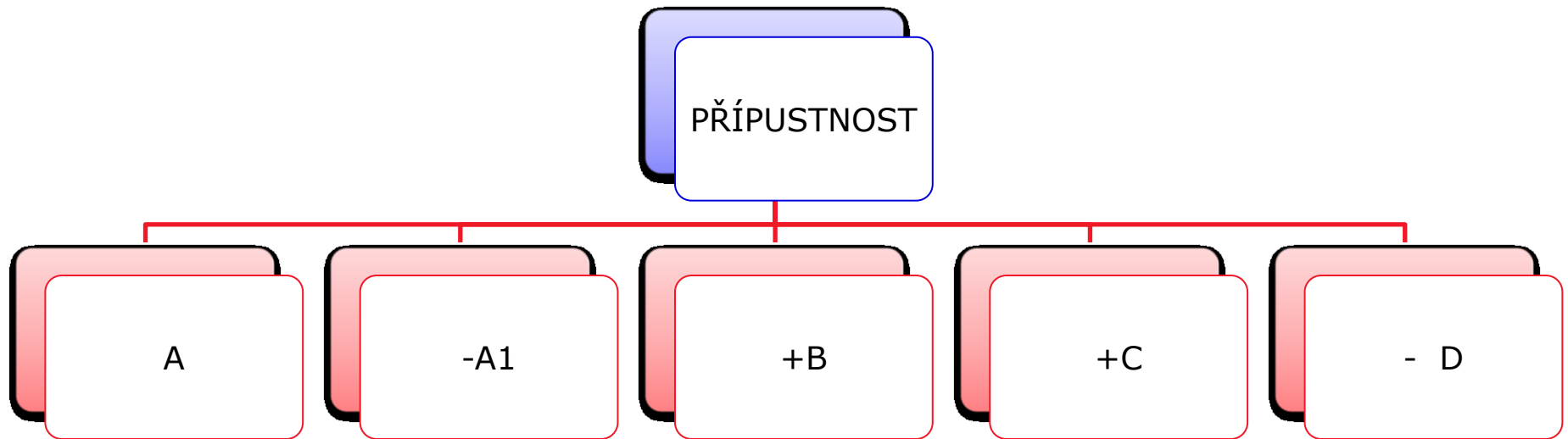
ZÁKLADNÍ OTÁZKA

PŘÍPUSTNOST – TJ. OBJEKTIVNÍ ARBITRABILITA SPORU

KDY JI ZKOU MÁME

- VŽDY, DŮLEŽITÁ JAK PRO NALÉZACÍ ŘÍZENÍ, TAK PRO ŘÍZENÍ VYKONÁVACÍ
- JAK JE UPRAVENA – VŽDY ZÁKONEM ČI MS
- NERESPEKTOVÁNÍ – RŮZNÉ DŮSLEDKY OD NEEXISTUJÍCÍHO ROZHODČÍHO ŘÍZENÍ A RN AŽ K DŮVODŮM PRO NAPADENÍ RŘ PO VYDÁNÍ ROZHODČÍHO NÁLEZU ATD.

ARBITRABILITA OBJEKTIVNÍ DLE § 2 ZRŘ – JAKÉ SPORY LZE ŘEŠIT V ROZHODČÍM ŘÍZENÍ?

KDE JE V ČESKÉM PRÁVU UPRAVENA?

**PODOBNĚ JAKO V JINÝCH, VE
VNITROSTÁTNÍM ZÁKONĚ, ZRŘ § 2**

A

□ SPORY MAJETKOVÉ POVAHY

„Kontradiktorní řízení vedená o návrzích, jimiž se navrhovatel domáhá, aby odpůrce byl uznán povinným poskytnout mu majetkové plnění.“

„ Spory, které se svým předmětem přímo odrážejí v majetkové sféře stran a týkají se subjektivních práv, s nimiž mohou účastníci disponovat“. – usnesení NS Cdo 476/2009

„Spor – kontradiktorní řízení, kde dvě strany sporu stojí proti sobě s protichůdnými názory týkajícími“.

Závěr: všechny případy, kdy se účastník domáhá plnění, které má majetkovou povahu či reflex (o zaplacení kupní ceny, o náhradu škody, o vydání věci, o zaplacení ceny díla.....)

Smluvní reflex: odkaz na synallagmatické smlouvy znějící na majetková plnění; i určovací žaloby

A1

□ MIMO SPORŮ

- VZNIKLYCH V SOUVISLOSTI S VYKONEM ROZHODNUTÍ
- INCIDENČNÍCH SPORŮ (VYVOLANÝCH PROVÁDĚNÍM KONKURZU NEBO VYROVNÁNÍ)
- SPOTŘEBITELSKÝCH SPORŮ

B - SPORY, O NICHŽ JE MOŽNÉ UZAVŘÍT SMÍR

INTERPRETACE TERMÍNU SMÍR:

A. POHLED PROCESNÍHO PRÁVA: § 99 OSŘ. VYLOUČENY TAK JSOU

- SPORY, KTERÉ LZE ZAHÁJIT BEZ NÁVRHU
- ROZHODOVÁNÍ O OSOBNÍM STAVU
- DOHODA VYŽADUJE KE SVÉ PLATNOSTI SOUHLAS SOUDU
- NEPŘIPOUŠTÍ SE DOHODA ÚČASTNÍKŮ.....

B. POHLED HMOTNÉHO PRÁVA

VŠECHNY SITUACE, KDY MAJÍ STRANY SPOR PLNĚ VE SVÉ DISPOZICI, SPORNÁ SITUACE MŮŽE BÝT ŘEŠENA DOHODOU

C

- SPORY, KTERÉ JE MOŽNÉ ŘEŠIT PŘED SOUDEM OBECNÝM
(nebo jiným orgánem, pokud to stanoví zákon)

PODMÍNKY § 2 A § 7 OSŘ

PŘÍKLADY DALŠÍ – SPORY Z ELEKTRONICKÉ KOMUNIKACE,
SPORY O DOMÉNY, ÚHRADOVÉ SPORY VE ZDRAVOTNICTVÍ

D SUBJEKTIVNÍ ARBITRABILITA

- OBJEKTIVNĚ DÁNO PŘEDPISEM
- OMEZENÍ SUBJEKTU ÚČASTNIT SE ROZHODČÍHO ŘÍZENÍ
- VEŘEJNÁ NEZISKOVÁ ÚSTAVNÍ ZDRAVOTNICKÁ ZAŘÍZENÍ
ZŘÍZENÍ PODLE ZVLÁŠTNÍHO PRÁVNÍHO

SUBJEKTIVNĚ – SMLUVNĚ – OMEZENÁ PŘÍPUSTNOST

□ OMEZENÍ SAMOTNÝMI STRANAMI STRANAMI

□ VZORY:

□

„SPORY Z TÉTO SMLOUVY, TÝKAJÍCÍ SE POSOUZENÍ OTÁZKY VAD ZBOŽÍ, BUDOU ŘEŠENY V ROZHODČÍM ŘÍZENÍ“

FORMA

MEZINÁRODNÍ SMLOUVY I ZRŘ, NUTNÉ SLEDOVAT I ŘÁD KONKRÉTNÍHO ROZHODČÍHO SOUDU

ZRŘ - FORMA

- § 3
- 1. MUSÍ BÝT UZAVŘENA PÍSEMNĚ
- DEFINICE PÍSEMNOSTI: TELEGRAF, DÁLNOPIŠ, ELEKTRONICKÉ PROSTŘEDKY ZACHYCUJÍCÍ OBSAH A URČENÍ OSOB
- 2. ZMÍRNĚNÍ: NENÍ VYŽADOVÁNA EXISTENCE NA JEDNOM DOKUMENTU
- 3. PROLOMENÍ: MOŽNÉ U KONTRAKTACE POMOCÍ OBCHODNÍCH PODMÍNEK – NUTNÝ OVŠEM KONSENS, RŮZNÉ NÁZORY NA DŮKAZ SEZNÁMENÍ

NEWYORSKÁ ÚMLUVA - FORMA

- ČL. II. A čl. IV.
- Čl. II.1. – povinnost státu uznat písemnou dohodu stran za účelem derogace pravomoci soudů obecných a založení pravomoci rozhodců
- stanovení požadavků na formu rozhodčí smlouvy: písemná dohoda stran (rozhodčí doložka, samostatná rozhodčí smlouva podepsaná stranami, rozhodčí smlouva obsažená ve vyměněných dokumentech)
- Co mimo typicky listinné podoby: telegram, problém adaptability

NEWYORSKÁ ÚMLUVA - FORMA

- ČL. IV. – stanovení dokumentů, které se musí předložit při žádosti o výkon

- Jedním z dokumentů je dokument obsahující rozhodčí smlouvu

EVROPSKÁ ÚMLUVA O MEZINÁRODNÍ OBCHODNÍ ARBITRÁŽI

- ČL. 11 B)
- ROZHODČÍ DOLOŽKA OBSAŽENÁ VE SMLOUVĚ NEBO SMLOUVA O ROZHODCI
- PODEPSANÉ OBĚMA STRANAMI NEBO
- OBSAŽENÉ VE VYMĚNĚNÝCH DOPISECH, TELEGRAMECH, DÁLNOPISECH
- NEVYŽADUJE-LI STÁT PÍSEMNOU FORMU, POTOM JAKÁKOLI DOHODA UZAVŘENÁ DLE DOVOLENÉ FORMY

Kolizní problematika rozhodčí smlouvy

Různý režim smlouvy hlavní a smlouvy rozhodčí – ZÁSADA
SEPARACE

Různý režim jednotlivých součástí smlouvy rozhodčí (přípustnost,
ostatní součásti, forma, subjekty)

Konfrontace smlouvy rozhodčí s právním řádem místa realizace
řízení a místa výkonu rozhodčího nálezu

KOLIZNÍ REŽIM NÁLEŽITOSTÍ - § 117 ZMPS

- (1) Přípustnost rozhodčí smlouvy se posuzuje podle českého právního řádu. Ostatní náležitosti rozhodčí smlouvy se posuzují podle právního řádu státu, v němž má být vydán rozhodčí nález.
- (2) Pro formu rozhodčí smlouvy platí právo rozhodné pro ostatní náležitosti rozhodčí smlouvy; stačí však, jestliže bylo učiněno zadost právnímu řádu místa nebo míst, kde došlo k projevu vůle.

ZÁNİK ROZHODČÍ SMLOUVY

□ **DŮVODY EXTERNÍ:** SPLNĚNÍ SMLOUVY HLAVNÍ BEZ VZNIKU SPORU

□ **DŮVODY VLASTNÍ:**

- DOHODA O ZRUŠENÍ
- UPLYNUTÍ DOBY
- U SMLOUVY O ROZHODCI OBSAHUJÍCÍ JMÉNO: SMRTÍ ROZHODCE, ODEPŘENÍM VÝKONU FUNKCE, ZTRÁTOU ZPŮSOBILOSTI
- VYDÁNÍM ROZHODČÍHO NÁLEZU ČI SMÍRU
- ZRUŠENÍM ROZHODČÍHO NÁLEZU Z DŮVODU KONSTATOVÁNÍ NEPLATNOSTI SMLOUVY
- ROZHODNUTÍM OBECNÉHO SOUDU, JÍMŽ BYLA PROHLÁŠENA ZA NEPLATNOU (REAKCE NA 106 OSŘ)

PATOLOGICKÉ ROZHODČÍ DOLOŽKY

DĚLENÍ

- A) mohou způsobit neplatnost doložky/smlouvy

- B) působí spíše problémy v zahájení či postupu v řízení.

Bianco rozhodčí doložka (blank clauses, clause blanche)

- *„Spory vzniklé mezi stranami z této smlouvy budou řešeny v rozhodčím řízení“.*
- *„Řešení sporu: rozhodčí řízení, Česká republika“*

NEEXISTUJÍCÍ ROZHODČÍ INSTITUCE

- VEŠKERÉ SPORY VYPLÝVAJÍCÍ Z TÉTO SMLOUVY NEBO VZNIKLÉ V SOUVISLOSTI S NÍ BUDOU ŘEŠENY U ROZHODČÍHO SOUDU PŘI ČESKÉ PRŮMYSLOVÉ KOMOŘE.

ROZHODČÍ DOLOŽKA UVÁDĚJÍCÍ ALTERNATIVNĚ ROZHODČÍ INSTITUCE

- VEŠKERÉ SPORY Z TÉTO SMLOUVY BUDOU ŘEŠENY U ROZHODČÍHO SOUDU PŘI HK ČR A AK ČR, NEBO U ROZHODČÍHO SOUDU PŘI SLOVENSKÉ OBCHODNÍ KOMOŘE. KONKRÉTNÍ SOUD URČÍ STRANA ŽALUJÍCÍ

ROZHODČÍ DOLOŽKA UVÁDĚJÍCÍ ALTERNATIVU MEZI ROZHODČÍ INSTITUCÍ A SOUDEM

- VEŠKERÉ SPORY Z TÉTO SMLOUVY BUDOU ŘEŠENY U ROZHODČÍHO SOUDU PŘI HK ČR A AK ČR, NEBO U OBECNÉHO SOUDU. KONKRÉTNÍ SOUD URČÍ STRANA ŽALUJÍCÍ

ZAHRANIČNÍ SUDIŠTĚ VE VNITROSTÁTNÍM SPORU

-

„ VEŠKERÉ SPORY Z TÉTO SMLOUVY BUDOU ŘEŠENY U ROZHODČÍHO SOUDU PŘI HK ČR A AK ČR. MÍSTEM ŘEŠENÍ SPORU A ZASEDÁNÍ SENÁTU BUDE VÍDEŇ.“

DĚKUJI